

ભવન સાગર

૧૭૭૫

શ્રી ભવન સાગર.

ગિરિસમં સ્થાત્ કજ્જલં સિંધુપાત્રે
વરજાસાલેશ્વિની પદ્મમૂર્ધા ।

તે વદિ મૃદ્ધાત્વા શારદા સર્વકાલં
પિતૃત્વં મુખાનામીશ પારં ન યાતિ ॥ ૧ ॥

પિલગીરી પર્વતના જેટલી સાહી હોય, મહા
સાગર જેવડો ખડીયો હોય, સર્વ દેવતાધ

અડેલી કલ્પમ બનાવી હોય, પૃથ્વીના

પદ જેવડો કામળ હોય, અને સર્વથી

સરસમાં સરસ લખવાવાળી શા-

રદા સદાકાળ લખ્યા કરે, તો

મધ્ય, હે ધનુર ! તારા

શુભનો પાર આવે

આવૃત્તિ બીજી

નહીં.

પ્રત ૩૦૦૦

ગુજરાત વિધાપીઠ

રામદાવાદ

૨૫/૭/૭૨

ૐ

ગુજરાતી કૉપીસ્ટ મશીન નારાયણ નારાયણ

હે પ્રભુ, તમે એક છો, અખંડ છો, અનંત છો,
આપક છો, નિર્વિકાર છો, સર્વાધાર છો, સકળ વિશ્વના
સ્વામી છો, અને સર્વ શક્તિમાન છો. તમે સર્વ ગુ-
ણોના નિધિ છો, તમે દયાના સાગર છો, અને તમે
અધમ ઉદ્ધારણુ છો. તમારો મહિમા અગાધ છે,
તમારું ડહાપણ અપાર છે, તમે રાજાઓના રાજા તથા
દેવોના પણ દેવ છો, અને તમારી અકળ ગતિનો કોઈ
પાર પામી શકતું નથી. હે મહામંગળકારી અખંડ
સમ્વિદ્યાનંદ પરમ કૃપાળુ પવિત્ર પિતા મહાન ઇશ્વર !
તમારા એવા ગુણો ને મ્હોટાઈમાં મ્હારું મન લલ-
કરવા માટે અને તમારી સત્ય સેવા કરવાને ખાતર, શુદ્ધ
અંતઃકરણના પ્રેમથી માનપુર્યક હૃદયો હૃદય
હવતૂ પ્રણામ કરું છું.

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजरातो कॅपीगॅजिट विभाग]

अनुक्रमांक ९७७५ वर्गीक

पुस्तकचुं नाम लखन आगरे

विषय २ : १

પરમાત્મને નમઃ

(દાહરો)

રામ નામકી લુટ હૈ, લુટ શકે તો લુટ;
અંતકાળ પસ્તાયગો, પ્રાણ જાયગો છુટ.

૧

અમે વહેવારીયા, શ્રી રામનામના રે (૧૬)
રી આવે છે બધા ગામ ગામનારે-સંતો ૦
સાં વસાણુ સંતો, સૌ કાને ભાવે (૨)
પરે વરણુ જેને હોરવાને આવે સંતો ૦
કરોડે લેખા નહીં ને પાર વિનાની પુંજી (૨)
પું હોયતો હોરી લેજો કસ્તુરી છે સોંગી-સંતો ૦
પારો ને ખાનાવધમાં, લક્ષ્મીવન્નું નામ (૨)
કીમાં ચતુર્ભુજ લખીયા નરસિંહાનું ૧૫-સંતો ૦

૨

ભાવે ભજતાં તે ત્રિભોવનનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 બહાલો રીઝવતાં વિશ્વનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 સેવે બુઢા બાળાને જેને બુવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 ધનવાન અને વિદ્વાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 ભજ ગયા છે જેને મોટા ભૂપ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 ક્રુવ પ્રદ્ધાદ રાગના પુત્ર, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 ઓધવ અકું-ને અંબરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 રાગ ખટ્વાંગ જનક પરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 તજ્યું ભરતે જેને માટે રાગ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 મીરાંબાઈએ ન રાખીછે લાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 કર જેડી કહે દાસોના દાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 અંતે જાવુંછે પ્રભુજની પાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 કહેછે બાદવ નથી બુઢું કામ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 ભાવે ભજતાં તે શ્રી ભગવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

૩

હરિ ભજ્યાનું ટાણું આછે રામ ભજ્યાનું ટાણું;
 આછે કૃષ્ણ ભજ્યાનું ટાણું,

ભુલ્યા શિદ ભમોછારે, આ છે હરિ ભજ્યાનું ટાણું.
હરતાં ને ફરતાં હરિ ન સમર્યા, શું જેસે છે નાણું;
વહાલા શું જેસે છે નાણું:

સમી સાંજના સુષ રહાછો, હમણા વહાશે જાણું—ભુલ્યા.
ઠાલે રે ઠાલે ભરીયે ભરીયે, માયા મોટું માણું;
વહાલા માયા મોટું માણું:

ઝોચિંતો આવીને પકડશે, પડ્યું રહેશે કરિયાણું—ભુલ્યા.
માથે આવ્યું નહીં મટે વહાલા, ધુંધટમાં ઘેરાણું;
વહાલા ધુંધટમાં ઘેરાણું:

બળ કરી બોલાશે નહીં, જ્યારે બેઠું જમનું થાણું—ભુલ્યા.
દીધાવિના ક્યાંથી પામે, વહાલા એ વાતો હું જાણું;
વહાલા એ વાતો હું જાણું:

ગોવિંદરામ કહે અહીંયાન સમર્યા, ઉવાંનથી ઠેકાણું—ભુલ્યા.

૪

હરિ ભજ્યે તો આવે સુખની બહેરજો;

આ દુર્લભ મનુષ્યા દેહનો બહાવો લીજ્યે.

(૨૩)

ક્યાં થકી આવ્યો ને જીવ તારે ક્યાં જવું,
 બોલ વિચારી જો હરવાનો ઠામજો;
 આ જુઠા જગત સાથે ઝગડો નવ કાજીયે,
 અંતે સાચો બેલી સીતારામ જો-આ દુર્લભ
 આ મનુષ્યા દેહ પામ્યોરે મોંઘા મુશ્યની,
 કાટી જન્મના પુણ્ય તણો નહીં પારજો;
 આ શીશ ને સાટેરે એ માગી નહીં મજો,
 એક ઘડી તો લાખેણી વહી જાય જો-આ દુર્લભ
 વૃજવાસી ગોપીયે લહાવો લૂંટીયો,
 મુકી દીધી કાંઈ માત પિતા કુળ લાજ જો;
 સાચું તે સગપણ રે શામળીયા તણું,
 સરીયા સરીયા એ વનિતાના કાજ જો-આ દુર્લભ
 આ તન મન ધન જોયનરે રંગ પતંગનો,
 આજોને જોતામાં વણસી જાય જો;
 અંતરમાં ઓળખીશે આતમ રામને,
 કહે પ્રીતમ તારું આવાગમન મટી જાયજો-આ દુર્લભ

૫

એત ! પ્રાણીઆ નરકની વાટે જવું (૮૬)
 નરકની વાટે જવું, બહુ રહેશે તારે પસ્તાવું-એત !

રૂડી દેહ મનુષ્યની તું પામ્યો, ખુબ પૈસે ટકેથી જામ્યો;
 ધડી સત્સંગમાં ન વિરામ્યો રે—ચેત !
 સંતસાધુને પ્રેમથી ન પોખ્યા, અન્નવસ્ત્ર આપી ન સંતોખ્યા;
 શેર લોટ ન કાઢીના જોખ્યા રે—ચેત !
 શરમ મુકી અધર્મમાં ચાલ્યો, શુદ્ધ વેદ વિહિત ધર્મને ન જાલ્યો;
 અહો નિશ અહંકારમાં માલ્યો રે—ચેત !
 બોધસદ્ગુણ સંતનો ન લાગ્યો, મૂર્ખ માયાના મોહથી ન જાગ્યો;
 ધકકો ઓચિંતો કાળનો લાગ્યો રે—ચેત !
 હામ મનની તેરહી ગદમનમાં, કાળ આવી પુગ્યો જોખનમાં;
 સોડ તાણી સુતો જઈ વનમાં રે—ચેત !
 દ્રવ્ય માલ છોડી ગયો ખાલી, કામ નાવી તે ઠકરાઈ ઠાલી;
 જમ આગળ જુગતી ન ચાલી રે—ચેત !
 દારા, સુત, વિત્ત, કામ કોઈ નાવ્યાં, તને વોળાવી સૌધેર આવ્યા;
 તારા નામના જમણુ મચાવ્યાં રે—ચેત !
 ધર્મરાય તને પૂછશે ત્યાંધ, જન્મ ધારી કરી-શું કમાઈ;
 ત્યારે ઉતર આપીશ શું ભાઈ રે ?—ચેત !
 નગ દુઃખ તેમણું નવ જાયે, મારે જમતે માગ નખ માયે;
 રોમ રોમ અતિવેદના થાએ રે—ચેત !

અત્રિપભગવાનનેનળપુયા, પોતેબ્રહ્માનાનંદમાંનમાપ્યા;
પૂર વહેતામાં જ્ય તો તણાણુરે—ચેત !

૬

ચિર ઠરીને કામ આ કામ, રે નથી રહેવાનું;
કરી બો કાંઈ રહું કામ, રહેશે કહેવાનું. (ટિંક)
વિક્રમ સરખા વીર મયાને, બૂપ મયો વળી બેજરે;
જેરાવર જમકારી જગતમાં, ફરતી જેની ફાજ—રે નથી.
મેહતીશ મુંબાઈમાં મેટો, સરજા હતો સાહુકાર રે;
નામ મયુંને કામ મયું વળી, ગયા ગરબ બાંધર—રે નથી.
હેઆબાઈ હયાત હતાને, સેઠ હતા હઠિજગ રે;
તે પણ દુનિયા તણ ગયાને, મનમાં રહ્યો ઉમંગ—રે નથી.
પડ્યું રહેનાણું પૃથ્વીમાં, અગણિત આડે આંકરે;
સમજ લેજો કંઈ પણ સાથે, નહી આવે નવદાંક—રે નથી.
આરંભેલા અધુસં રહેશે, કંઈક જગતમાં કામરે;
તરત અભાસ્યું તેકું આવે, તણને જવું તમામ—રે નથી.
લાચારોની આશિષ લેજો, નિશબ કરજો નામરે;
સમજેતો ચારી શીખામણ, રહે દલપતરામ—રે નથી.

૭

તારા મનમાં જાણે છે મરવું નથીરે,
 એવો નિશ્ચય ક્યો નિરધાર;
 તેમાં જુલી ગયો ભગવાનને રે. (૮૬)
 ધન દોલત નારીને ઘણા દીકરાંરે, (૨)
 ખેતિવાડી ઘોડાને દરબાર—તેમાં
 મેડી મંદીર ઝરખાને માળિયારે, (૨)
 સુખદાયક સુંદર સેજ—તેમાં
 ગાદિ તકિયાને ગાલ મશુરિયારે, (૨)
 અતિ આડ કુંદે છે એજ—તેમાં
 નીચી ખાંધ કરી નમતો નથીરે, (૨)
 એવું સાધુ સંગાથે અભિમાન—તેમાં
 મરખાણા મોહનજીની મૂર્તિરે, (૨)
 તેની સાથે ન લાગેલ તાન—તેમાં
 પાપ અનેક જનમમાં આવી મળ્યારે, (૨)
 તારિ મતિ મલિન થઇ મંદ—તેમાં
 દેવાનંદના વહાલાને વિસરી ગયારે, (૨)
 તારે પડ્યો ગયો જેમ કુંદ—તેમાં

૮

તારે માથે નગારાં વાગે મોતનાંરે,
 નથી એક ધડીનો નિરધાર;
 તોય જાણ્યા નહીં જગદીશનેરે (૮૩)
 મોટા મેલીને રાજ મરી ગયારે, (૨)
 જોને જાતાં ન લાગી વાર—તોય૦
 તારું જોખન ગયું જખ મારતુરે, (૨)
 માથે કાળા મટી ગયા કેશ—તોય૦
 અંત કાળે લેવાને જમ આપિયારે, (૨)
 તેનો જાણી ભયંકર વેશ—તોય૦
 રોમ કોટી વીંછુ તણી વેદનારે (૨)
 દુઃખ પામ્યો તું દૈવના ચાર—તોય૦
 સગા સ્વાર્થી મળ્યાં સૌ લુટવારે (૨)
 તેનું જરાએ ન ચાલે જોર—તોય૦
 જીભ ટુંકી પડીને તુટી નાડિયોરે (૨)
 થયું દેહ તજ્યાનું તતકાલ—તોય૦
 દેવાનંદ કહે નવ જાણ્યા મારા નાથનેરે (૨)
 મળ્યો મનુષ્યનો દેહ વિશાળ—તોય૦

૯

કઠણુ ચોટ છે કાળનીરે, મરણુ મોટેરે માર રે;
કધક રાગને કધક રાગુઆ, હારે મેલી ચાલ્યા સંસાર રે;
હેતે હરિ રસ પીજીએ.

સંસાર ધુમાડાના બાચકારે, સાથે આવે ન કોઈ રે;
રંગ પતંગનો ઉડી જશે, હારે જેમઆંકડાનો થોરરે-હેતે૦
કેના છોડ ને કેના વાછરે, કેના માયને બાપ રે;
અંતકાળેજીવું એકલું, હારે સાથે પુણ્યને પાપ રે-હેતે૦
માળી વીણે રૂડા પુલડારે, કળીયો કરે છે વિચાર રે;
આજનોદિન રળીયામણો હારે કાલેઆપણુશિરધાતરે-હેતે૦
જાયા તેતો સર્વે જશેરે, નથી કાયા રહેનાર રે;
મરનારાનેતમેશુર્યો! હારે રોનારનથી રહેનારરે-હેતે૦
દાસ ધીરો રમે રંગમાં રે, રમે દીવસને રાત રે;
હું માઈ મીથ્યા કરો, રમો પ્રભુ સંગાથ રે-હેતે૦

૧૦

હરિ ભક્તિ કરનારે, પલકમેં હોવેગા મરના;

પલકમેં હોવેગા મરના:

અહો હરિજન હૃદય કમલમેં, હરિ ભક્તિ કરના. (ટક)

કાકારે મામા કુટુંબ કપીલા, છોડ ચલે પ્યારે;

સમજ મન છોડ ચલે પ્યારે:

સ્વપનેમેં જો સૃષ્ટિ હોતી, એસા જગ સારે;

એસા જગ સારે રે—સમજ મન એસાં—સ્વપને મેં—

ધામ, ધરા, ધન, માલ ખજાના, આખર નહીં અપના;

સમજ મન આખર નહીં અપના:

એક દિન સખ છોડકે જાના મટીમેં અપના;

મટીમેં અપના રે—સમજ મન મટીમેં—એક દિન—

કામ, ક્રોધ, મદ, લોભ ન રખના કરના સુકૃતકું;

સમજ મન કરના સુકૃતકું:

એક નિરંજન નામ સમરના, ભવજલ તરનેકું;

ભવજલ તરનેકું રે—સમજ મન ભવ—એક નિરંજન—

જુઠ જંગતકી છોડ વાસના જ સદ્ગુર ચરના;

સમજ મન જ સદ્ગુર ચરના:

અહો હરિજન હૃદય કમલમેં હરિભક્તિ કરના;

હરિ ભક્તિ કરનાં રે પલકમેં હોબેગા મરના—અહો—

૧૧

સખી જનન જગત વહેવાર, રેનકા સપના,
તુમ કાયકું કહત હો યાર ભુલ કર અપના. (ટક)
નિજ સાત તાલ દારા સુત બગિની બ્રાતા,
એ સખી સ્વારથ જનન પરસ્પર નાતા—સખી૦
એક રામ ભજન ખીન ઓર નહીં નિસ્તારા,
ગુરુ જ્ઞાન મહો તુમ ઉતરો ભવજલ પારા—સખી૦
શિર કાલ અચ્ચાનક ખખર નહીં એક પલકી,
કયા કરતે હો અલિમાન આશ નહીં કલકી—સખી૦

૧૨

જ્યાં લગી આત્માઅંગમાંછે, ત્યાં લગી હરિહરિતુંકહે (ટક)
હાલતા હરિને ચાલતા હરિને, ખેસતા હરિતું કહે (૨)
સુતાપહેલાંજે સ્મરણકરે ભાષ, તેનીખોલોજયજય—જ્યાં૦
લીધા સરીખું નામ હરિતું, લઈ શકે તો ભે (૨)
દીધા સરીખું દાન છે અન્નનું, દઈ શકે તો દે—જ્યાં૦
આરે સંસારીયો સર્વે ખોટો ને, સાચી વસ્તુ ખે (૨)
એકતોપુણ્યખીજું હરિભજનભાષ, જીવડાસમજીલે—જ્યાં૦

દૃષ્ટ પદાર્થ સર્વે ખોટો ને, આત્મા અખંડ છે (૨)
 કાડી થકી તે કુંજર લગણુ ભાઈ, કાળચક્રનોભય-જ્યાં
 એકદિનઆંગણેદીવાવીવાહનેવળી, દોલસઃજામવામે (૨)
 કહેજીવણુએવોએકદિનઆવશે, સમશ નો ધનશે-જ્યાં

૧૩

દેવોને છે દુર્લભ એવો મનુષ્યા દેહ આ મળીયો;
 તોય હજી હરિ ભકિતમાં નથી ચિત્ત તમારો ચડિયો-ટેક
 એતો નહીંતો મહા દુઃખ થાશે, ચોરાશીમાં જતા;
 તે કરતા શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા.
 હરિ ભકિત ભૂલ્યાં તો અંતે, શ્વાન સુકર થઈ ભમશે;
 રોમ રોમ નરકમાં પડીને, ખુબ પીડા ત્યાં ખમશે.
 ત્યાં વળી છુમ ખરાડા દેશે, જમની મારો ખાતા;
 તે કરતા શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા.
 હરિ ભકિત ભૂલ્યા તો અંતે, ખાવી પડશે એક;
 વળી રાત દિન ભમવું પડશે, પુરું કરવા પેટ.
 હડ હડ થઈ જન્મારો જાશે, લાત લાકડી ખાતા;
 તે કરતા શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા-દેવોને.

૧૪

નારાયણનું નામ લેને તું પ્રાણીરે
 બદ્રિનાથ પ્રગટ જુગ જાણી-(ટેક)
 ગર્ભવાસે રક્ષા કાધી તારીરે
 લીધો જઠરા અગ્નિથી ઉગારીરે
 તેને કેમ મેલ્યો છે વિસારી-નારાયણ૦
 નરદેહ દીધો તને નાથેરે
 ધન હોયતો વાવર તારે હાથેરે
 પડ્યું રહેશે ઠાડી નાવે સાથે-નારાયણ૦
 વણુ સમજે કહે માઈ માઈરે
 ધન કાજ ફરે તન બાઈરે
 તારા હાથે નથી ધન તાઈ-નારાયણ૦
 મિથ્યા સુખમાં તે શું લપટાણોરે
 લોક લાજે ગણે દીધો પાણોરે
 જાયછે તૃણાના પુરમાં તણાણો-નારાયણ૦
 કાયા માયા એ રીતે કાચીરે
 તેના રંગમાં તે શું રહ્યો રાચીરે
 અહ્મનંદ કહે વાત સાચી-નારાયણ૦

૧૫

સુમરન બિના સુખ નહીં પાવેગા;
 નહીં પાવેગા, નહીં પાવેગા (ટેક)
 ભવ સાગરમે' ભટક મરેગો (૨)
 બે ગુરુ વાક્ય બિસારેગા-ભલા જો-સુમરન૦
 કુંભી પાક આદિ નરકનમે' (૨)
 યમ કિંકર લે જાવેગા-ભલા યમ૦-સુમરન૦
 અજપા જાપ નાવ ભવજલ તે' (૨)
 પલમાંહી પારપહોંચાવેગા-ભલા પલ૦-સુમરન૦
 ભાવ ધરી ભજ નિર્ગુન ચૈતન્ય (૨)
 ફેર જન્મ નહીં પાવેગા-ભલા ફેર૦-સુમરન૦
 વિમલ વિષદ નિત્ય શ્રી સદ્ગુરુકો (૨)
 દેવકૃષ્ણ યશ ગાવેગા-ભલા દેવકૃષ્ણ૦-સુમરન૦

૧૬

ભૂતળ ભક્તિ પદારથ મોહુ', જ્ઞાન લોકમાં નાંહીરે;
 પુણ્યકરી અમરાપુરી પામ્યાં, અંતે ચોરાશીમાંહીરે (ટેક)

હરિના જનતો મુકિત ન માગે, જન્મો જન્મ અવતારારે;
 નિત્યસેવા નિત્યકીર્તનઓછવ, તિરખવા નંદકુમારારે-ભૂં
 ભરતખંડ ભૂતાગમાં જન્મી, જોણે ગોવિંદના ગુણ આચારે;
 ધન્યધન્યરે એના માતપિતાતે, સદ્ગુણ કરીએ નીલાચારે-ભૂં
 ધન્ય હંદાવન ધન્ય એ લીલા, ધન્ય એ યજ્ઞના વાસીરે;
 અષ્ટમાસિદ્ધિઆંગણિયેરેઉભી, મુકિતછેએનીદાસીરે-ભૂં
 એ રસનો સ્વાદ શંકર જાણે, જાણે શુકદેવ જોગીરે;
 કંઈ એક જાણે યજ્ઞનીઓખી, જાણે નરસંયો ભોગીરે-ભૂં

૧૭

ભકિત મહા બળતંતીરે, વહાલો વશ થઈ આવે ઘેર (ટક)
 ભકિતને વશ થઈને વહાલો, વસિયા ગોકુળ ગામ,
 આહીરડાને લાડ લાગ્યા, એવા સુંદર સ્યામ-ભકિત.
 વેદ પુરાણ પોકારે હરિનું, પલિત પાવન નામ,
 એ પાંડવની સાથે રહીને, સઘળાં કૃષ્ણાં કામ-ભકિત.
 અમરીખને હેતે અવતરિયા, ભકતન કેરે ઘેર,
 રઘુનાથ કે પાંખ્યા કેરી, એ પૂરવની ધીર-ભકિત.

૧૮

જીને ન કીયો સત્સંગ જનમ ધરી,
 જીને ન કીયો સત્સંગરે. (૨૬)
 તાકો કેવલ પશુ કરી માનો, (૨)
 જદપી મનુષ્યકો અંગરે (૨)—જીને૦
 કા ભયો પાટ પીતાંબર પહેરણુ,
 રૂઢવે હસ્તી તુરંગરે;
 તામેં કા બઝાઈ પાયો, (૨)
 પુલ્યો હૃદય ઉમંગરે (૨)—જીને૦
 આહાર નિદ્રા ભય કરતોરે મૈથુન
 લાગો વિષયકો રંગરે; (૨)
 ચેતન નાહીં બડો હે મુરખ, (૨)
 કાલ કરેગો ભંગરે (૨)—જીને૦
 નિર્મળ ચિત્ત કરી કબ્જાં ન નાયો
 સંત સ્વરૂપી ગંગરે; (૨)
 કહે દેવો કેસે કરી પાવે, (૨)
 પુરણ પદ અભંગરે (૨)—જીને૦

૧૯

સુખ કહ્યું ન જાય સતસંગનુંરે,
આંદો આંગમાં આનંદ થાય-સુખં
અડસઠ તીરથ એને સૌ આંગણેરે,
સતસંગેથી ભેળાં થાય-સુખં
એ સુખ ઇંદ્રના લોકથી અધિકછેરે,
વૈકુંઠથી વધતું જાય-સુખં
એ સુખ જ્ઞાનાના લોકથી ભારે ઘણુંરે,
એતો વેદ પુરાણે વંચાય-સુખં
એતો નગસિંહ એમાં તો એમ ભણેરે,
એતો ઓળખાવે અવિનાશ-સુખં

૨૦

સંતનકે સંગ લાગ રે, તેરી આછી જનેગી (ટેક)
હંસનકીગતિહંસહી જને,કાઘનજને કાગરે-તેરી-સંત.
સંતનકેસંગપૂર્ણકમાઈ,હોઈખડોતેરોભાગરે-તેરી-સંત.
ધૂકીબનીપ્રદ્ધાદકીબનગઈ,હરીસમરનવૈરાગરે-તેરી-સંત.
કહતકપીરસુનોભાઈસાધુ,રામભજનકોલાગરે-તેરી-સંત.

૨૧

સાધુતે જનનો સંગ, બાધ મારે ભાગ્યે મળ્યો છે;
મોટા પુરૂષનો સંગ, બાધ મારે ભાગ્યે મળ્યો છે. (ટક)

મોટા પુરૂષના દર્શન કરતાં, (૨)

ચડે છે ચોગણો રંગ—બાધં

અડસઠ તિરથ મારા સંતને ચરણે, (૨)

કોટી કાશીને કોટી ગંગ—બાધં

દુરીજન ભોકનો સંગ ન કરીએ, (૨)

પાડે લજનમાં ભંગ—બાધં

નિંદાના કરતલ નરકેરે જાશે, (૨)

ભોગવંશે થઈ ભોરિંગ—બાધં

મીરાં કહેરે બાધ સંત ચરણુરજ, (૨)

ઉડીને લાગો મારે અંગ—બાધં

૨૨

મુંને ઘડી નથી વિસરતા રામ, હરિવર સંકટ હતાં (ટક)

વહાલાજી મારા કરપર ગોવર્ધન ધાર્યો (૨)

વહાલે પ્રજનો દેશ ઉગાર્યો રામ—હરિવરં

વહાલાજી મારા કાળીનાગે તે ફંદ કીધો (૨)
 લટકાળે નાથી દીધો રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા કંસ હતો બહુ અહંકારી. (૨)
 મોહનજીએ નાંખ્યો મારી રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા મુષ્ટિક તંદુલ સુદામાના લીધા (૨)
 એના મહેલ કનકના કીધા રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા કુબ્જનું ચંદન લીધું (૨)
 એને રૂપ અનુપમ દીધું રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા પંચાળી સભામાં પોકારે (૨)
 ચીર પુર્યા પુર્ય મુરારિ રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા ભવરે સાગરના છો ત્રાતા (૨)
 પીંગળના પ્રાણજ પ્યારા રામ-હરિવર૦

૨૩

દીનનો દમ્બજ છોડીકાતે શરણુ જાવું
 કાતે શરણુ જાવું પ્રભુ કાતે શરણુ જાવું (૨૬)
 માત તાન જાણી પ્રભુ ચરણુ પ્રત્યે ધાવું (૨)
 પામીને પ્રસાદ પુર્ય (૨) કૃતકૃતાર્થ ધાવું,
 પ્રભુ કૃતકૃતાર્થ ધાવું-દીનનો

નીતિ ભક્તિ રૂપી પુણ્ય તીર્થમાં હું નહાવું (૨)

પરમ ઈષ્ટ અલ્લની હું (૨) સ્તુતિ ગુણ ગાવું,

પ્રભુ સ્તુતિ ગુણ ગાવું--દીનનોં

પ્રભુ કૃપા નિધાનની હું પુર્ણ કૃપા ચહાવું, (૨)

સંકટ સમય નાથ (૨) પલ્લવ હું સહાવું,

પ્રભુ પલ્લવ હું સહાવું--દીનનોં

નમી નમી પરાત્પરા હું શરણુ તારે આવું (૨)

પ્રેમ પુષ્પ અંજલી હું (૨) પ્રભુપદે વધાવું,

પ્રભુ પ્રભુ પદે વધાવું--દીનનોં

૨૪

દુસરો કેન સુખદાઇ શ્યામ મિના.

દુસરો કેન સુખદાઇ રે. (ટેક)

ધીરજતા ધ્રુવકી ઉરલાઇ, અવિચળ પદ દિયો આધરે;

ઝુંકે જળહીં પકડયો ગજકું, છિનમેલિયો છોડાધરે-દું

પ્રહ્લાદકી અતિ પીડા પિછાની, પ્રગટ ભાએ થંભમાંહીરે,

હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો હરિએ, નરસિંહ રૂપ બનાધરે-દું

પાંડવકું લાખા ગૃહમેસે, જાકે લીયો બચાધરે;

પાંચાળી કે ચીર પુરનકું, ધીર તણ આપ ધાધરે-દું

જહાં જહાં બીડ પડત ભકતનકું, તહાં તહાં હોત સહાધરે;
દયાનંદકો નાથ દયાળુ, ભળે ભાવ ઉર લાધ રે-દુ૦

૨૫

એહી હમારે શ્રી નાથજી (ટેક)
વહાલો ભવ તારણુ હાર-જુગ તારણુ હાર-એહી૦
દેવ ન જન્યુ' દુસરો રે, મન કિયો રે વિચાર,
દેવ ન જન્યુ' દુસરો-હારે મન કિયો રે-એહી૦
જપ તપ તીરથ કૌન કરે રે, જપતપ તીરથ અપાર,
જપ તપ તીરથ કૌન કરે-હારે જપ તપ-એહી૦
શોચ સમય શાંતિ ભર્યો રે, મન માન્યો રે મુરાર,
દોઢિ અક્ષર સુરદાસ કહે, એહીસર્પ સારમેંસાર (૨)-એહી૦

૨૬

હમ સાકાર ઉપાસીવે, સખ ગોકુલકે પાસીવે (ટેક)
ઉદ્ધવ તુમ અદ્વૈત બ્રહ્મ કહો, નિરાકાર ગુન હીને;
પ્રેમી જનકા પંથ નહીં હમ શુષ્ક યાની તુમ ચિન્હે-હમ.
લલિત ત્રિલંગી છેલ ફાંકડે, નટવર નાથ હમારે;
નિર્ગુન બ્રહ્મ સો ધામહે ઉનકા, સમઝતસમઝનદારે-હમ.

जगकर्ताकुं रूप नहीं तो, जगकुं कांहांते आया;
 कारन जेसा कारण होवे, न्याय सास्त्रमें गाया-हम.
 अश्वर्यादि पद् गुन संयुक्त, निर्गुन कैसे कहीये;
 अमत्रिगुनपर शुद्धसत्यहरिनिरपतसपसुष दैये-हम.
 लकत भेज रूपसु महा राधावर श्री कुंज पिहारी;
 दास ह्याके प्राणुजवन धन, श्री गोमर्धन मारी-हम.

२७

असा देश हमारा साधो असा देश हमारा है (२४)
 अलख अक्षित्य अरूप अनामी,
 गुण अनसुख ते नारा है-असा०
 अभस अमाध अनंत अनादि,
 अयत अण्ड अपारा है-असा०
 सत् सित आनंद परम मनोहर,
 सय जवनडा पारा है-असा०
 मनसे परे बुद्धिसे साहेर,
 निर्लय राम पिथारा है-असा०
 कहत कपीरा सुत बाध साधो,
 ओ मनु हम निरधारा है-असा०

૨૮

કાહે ન મંગલ આવે યશોદા મૈયા,
કાહે ન મંગલ આવે. (૮૬)

પુરુષ બ્રહ્મ સકલ અવિનાશી, (૨)

સૌ તેરી ધેનુ ચરાવે—યશોદા ॥

કાઠિ કાઠિ જલાંક કે ભત્તી, (૨)

જપ તપ ધ્યાને ન આવે;

ન જાનું યહ કોન પુન્ય હય, (૨)

જશોમતિ જોદ ખેલાવે—યશોદા ॥

શિવ સનકાદિક આદિ બ્રહ્માદિક, (૨)

નિમમ નેતિ યશ આવે;

શ્લેષ સહસ્ર શુભ રહત નિરંતર, (૨)

સૌ જાણે પાર ન પાવે—યશોદા ॥

સુંદર બદન કમલ દલ લોચન (૨)

ગો ધેતુ કે સંગ આવે;

માત યશોદા કરત આરતિ, (૨)

કબીરા દર્શન પાવે—યશોદા ॥

૨૯

ભાવે કરી ભકતો તમે હરિગુણ ગાઓ,
 હરિગુણ ગાઓને લીઓરે આ લ્હાવો-ભાવેં
 ઇશ્વરમાં રાખી આશા, વેદમાં ધરી વિશ્વાસ;
 દિલથી થઈને દાસ રામને રીઝાવો-ભાવેં
 રાંક માથે રાખો રહેમ, પ્રભુ સાથે જોડો પ્રેમ;
 નીતિ તણા નેમ તેમાં ચિત્ત ન ચુકાવો-ભાવેં

૩૦

ભાવથી પ્રભુ ભજો, પ્રભુ ભજો (૨)
 તમે તરકટ કરવાં તજોરે—ભાવથીં
 હારે દયા દિલમાં રાખજો દહાડીરે (૨)
 તેથી અતિસુખ પામશે અગાડીરે—ભાવથીં
 હારે કાઈ પારકા સંકટ કાપોરે (૨)
 ભાવી બુખ્યાને ભોજન આપોરે—ભાવથીં
 હારે જે જે દીસે છે તે છે જવાનુંરે (૨)
 એમાં કંઈ નથી રહેતુંરે—ભાવથીં

હારે જ્યારે આવશે વેળા છેલીરે (૨)
ત્યારે પ્રભુ વિના નથી બેલીરે—ભાવથીં
હારે એમ કહ્યું છે દક્ષપતરામેરે (૨)
પ્રભુ લજે તે અતિ સુખ પામેરે—ભાવથીં

૩૧

સુખછે તમારા શરણમાં હો શામળીયાજી,
એ મારા ગુરુએ કહ્યું કરણમાં હો શામળીયાજી. (૮૬)
જપ તપ તીરથ ચારે પદારથ, (૨)
એ મારા ગુરુજીના ચરણમાં-હો શામળીયાજી-સુખ છે.
પ્રેમે કરીને મારે મંદીરે પધારો વહાલા, (૨)
ન જોશો જાત કુળ વરણમાં-હો શામળીયાજી-સુખ છે.
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વહાલા, (૨)
આડે આવજોમારા મરણમાં-હો શામળીયાજી-સુખ છે.

૩૨

રામ સલામાં અમે રમવાને ગયાતા, (૨)
પસલી ભરીને રસ પીધો હરિનો રસ પુરણ પાપો (૮૭)

પહેલો પ્યાલો મારા સદ્ગુરુએ પાયો, (૨)

બીજો પ્યાલો થઈ છું ઘેલી-હરિને રસ.

ત્રીજો પ્યાલો મારી રામે રામે વ્યાપ્યો, (૨)

ચોથો પ્યાલો થઈ છું ઘેલી-હરિને રસ.

રસ બસ થઈછું રંગ રસીયાની સાથે (૨)

વાત ન સુએ બીજી વાટે-હરિનો રસ.

મોટા જોગેશ્વર જેને સ્વપ્ને ન આવે (૨)

તે મારા મંદીરીયામાં મહાલે-હરિનો રસ.

અખંડ હેવાતણુ મારા સદ્ગુરુએ દીધા (૨)

અખંડ સાભાગી અમને કીધા-હરિનો રસ.

ભલે મળ્યારે મહેતા નરસિંહના સ્વામી (૨)

દાસી પરમ સુખ આમી-હરિનો રસ.

૩૩

સદ્ગુરુના તે શબ્દ વિચારતાં (૨)

મટે માયા મોહ ત્રિકાર--હરિસ પ્રાપ્ત્યે.

બાળી ભરમ કરે કરે બીજી વાસના, (૨)
 ઉર પ્રગટે પ્રેમ અપાર--હરિરસ.
 એવો અંજર અમી રસ જે પીયે, (૨)
 તેહના નેણા વેણા પલટાય--હરિરસ.
 લાગી અહા ખુમારી ન ઉતરે, (૨)
 સુખ મુખે કહ્યું નવ જાય--હરિરસ.
 તેને સંભવ નથી રે સરીરનો, (૨)
 થયો આતમ દુષ્ટે ઉઘાડ--હરિરસ.
 મરજીવો થઇ હરિને મળે, (૨)
 મળે જ્ઞાન હિમાળે હાડ--હરિરસ.
 અહા જ્ઞાને ગગનવત થઇ રહે, (૨)
 જ્યમ કુંભ મહા જળ માંહે--હરિરસ.
 કૃષ્ણ પીતામાં પીતે શ્રીકૃષ્ણમાં, (૨)
 કૃષ્ણ વિના ન દિસે કાંઈ--હરિરસ.
 જઈ સરિતા સાગરમાં ભળે, (૨)
 તેહનું નામ નહી દળી જાય--હરિરસ.

કહે પ્રીતમ સદ્ગુરુ સેવતાં, (૨)
 દળે અંતર એક રસ થાય--હરિરસ૦

૩૪

સુરતા લાગીરે તેની ભ્રમણાઓ
 લગી જેને સુરતારે લાગી.
 સુરતા લાગીરે એક સંત પ્રધ્વાદને, (૨)
 તાતનો ત્રાસ જેણે હૃદયે નવ ધરીયો-જેને૦
 નટેરે ખેલ રચ્યોરે યોગાનમાં (૨)
 દોર વિનાનું યિજ્ઞુ અવર નવ દેખે-જેને૦
 પતંગને દીપક સાથે સ્નેહ બંધાણો (૨)
 તન મન અર્પા જેણે દેહ દમીછે-જેને૦
 મચ્છને જળની સાથે પ્રીત બંધાણી (૨)
 મગ્તાં લગી તેની ઇચ્છા નવ ત્યાગી-જેને૦
 મરણવા સંત જેણે મન વશ કીધાં, (૨)
 ખેસી સાચરમાં મોતી વીણીને કીધાં જેને૦
 લકિતનો મારગ એવોરે કહીયે, (૨)
 સ્વમી તેના હૃદયમાં સહેકે-જેને૦

૫૬.

સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ પ્રજા,
 સૌનું કરો કલ્યાણ (રેક.)
 નરનારી પશુ પક્ષીની સાથે,
 જીવ જંતુનું તમામ-દયાળુ.
 જગના વાસીઓ સૌ સુખ ભોગવે,
 આનંદે રહી આઠો જામ-દયાળુ.
 દુનિયામાં દરદ દુકાળ પડે નહીં,
 ભડે નહીં કોઈ ગ્રામ-દયાળુ.
 સર્વે જગે સુખકારી વધેને,
 વળી વધે ધનધાન્ય-દયાળુ.
 કોઈ કોઈનું બુદ્ધ નવ ઈચ્છે,
 સૌનું ઈચ્છે સૌ સમાન-દયાળુ.
 પોત પોતાના ધર્મ પ્રમાણે,
 સર્વે ભજે ભગવાન-દયાળુ.

નારાયણ. નારાયણ. નારાયણ.

આ લજનસાગર મળવાના ઠેકાણે

(૧) શાં મણીલાલ વિઠલ

બહારકોટ છીપીયાલી ઠાળ

તમ લક્ષ્મીદાસના માળામાં.

(૨) હરિલાલ ઇંદ્રાલાલ

બહારકોટ કાવેલ શાં રણુજાળ

અમથાના માળામાં. મુંબઈ.

“સંસારમાં સ્વર્ગ” કીમત રૂ. ૧૫.

“સ્વર્ગની કુચી” કીમત રૂ. ૧

“સ્વર્ગનું વિમાન” બીજી આવૃત્તિ કી. રૂ. ૧

વૈદ્ય અમૃતલાલ મુંદરજી પદ્મીઆર.

શ્રી નરનારાયણનું મંદીર-મુંબઈ.

ને. ૫

જુલે-ધર પ્રીટીંગ પ્રેસ.

